

Nová iniciativa

PONY GAMES

Několik trenérů a cvičitelů, kteří se dlouhodobě zabývají jezdeckým výcvikem dětí, stále cítí, že k lepšímu efektu své práce jim „cosi“ chybí.

Alžběta Mašková. Foto archiv

V Evropě oblíbené Pony games v roce 2015 proniknou i do České republiky.

Naštětí je mezi nimi parkurová jezdyně, cvičitelka, absolventka Pedagogické fakulty UK v Praze a stážistka francouzské školy La Chabraque Alžběta Mašková. Při svém pobytu ve Francii se nejen seznámila s francouzskou stupnicí jezdeckého vzdělávání, jejíž myšlenka ověřování postupného růstu jezdců ji nadchla, ale francouzský jazyk se jí stal druhou mateřštinou, takže je schopna přeložit do češtiny i odborný text.

Mozaika, nutná k tomu, aby u nás bylo nastartováno něco nového, byla tedy poskládána.

Za Alžbětou jsme se vypravili prvního ledna do Rpet u Hořovic, kde provozuje malý jezdecký areál s pony-klubem.

Jak se vlastně promovaný pedagog se znalostí systému výcviku jezdců dívá na naši současnou realitu?

Dávno již minula doba, kdy se sotva devítileté dítě považovalo za malého práce schopného dospělého. Pohled na dítě se během vývoje společnosti značně změnil a dnes se naopak často setkáváme s trendem zcela opačným, který lze nazvat „prodlužováním dětství“ a jenž bývá vyvolán snahou rodičů ochránit potomky před nástrahami okolního světa. Neubráním se tedy otázce, proč je český jezdecký sport výjimka! Jinakost dětí v něm totiž vůbec není brána v úvahu. Pří-

kladů je řada, jeden z nejvýraznějších představují zkoušky základního výcviku. Malí adepti skládají jedinou (!) zkoušku, stejnou jako plnoletí jezdci. Pokud tedy nezačnou jezdit na pony; v tom případě ji absolvují hned dvakrát. Také soutěže pro pony se od těch pro velké koně nikterak zásadně neliší. Nechci se nikoho dotknout, ale vývojová psychologie hovoří jasně.

Alžběta Mašková provozuje ve Rpetech ponyklub. Foto archiv A. Maškové

Takže vy nepovažujete zoficiální pony sportu u nás za dostatečné řešení?

Vznik pony sportu byl v našich krajích nepochybně přínosem – alespoň se na poníky většina „koňáků“ přestala dívat jako na malé kousavé potvory. Nicméně jedná se jen o špičku ledovce – o ty „nejlepší“. Stále zde postrádám gradaci ve formě postupného vzdělávání. Sport by měl být pro děti hlavně zábava, hra. Jedině tak mohou být nenásilnou formou vedeny k tomu, aby měly chuť na sobě pracovat a zlepšovat se. Potřebují ale motivaci v podobě blízkých a dosažitelných cílů. Dítě potřebuje okamžitou zpětnou vazbu a ocenění i malého úspěchu.

Předpokládám, že díky svým zkušenostem z Francie jste schopna nabídnout konkrétní návrh, jak postupovat, aby tomu tak nebylo...

Pokud by se podařilo vyplnit vzduchoprázdno na cestě mezi začátečnickým nadšením a „profesionálním“ výkonem v soutěžích, jistě by se nepoztrácelo tolik potenciálních „koňomilců“. Zásadní je systémová změna v podobě propracované stupnice vzdělávání, která umožní všem jezdcům ověřovat si od prvních fází výcviku, že se ubírají správným směrem. Takový systém úspěšně funguje ve všech jezdecky vyspělých zemích. Konkrétně ten francouzský, Galops, jsem osobně představila vzdělávací komisi ČJF již na jaře 2014. Nyní snad již probíhají jednání na úrovni generality naší a Francouzské jezdecké federace směřující, doufám, ke kompletnímu převzetí „galopů“ do našeho systému, což osobně považuji za více než nutný krok.

Přijeli jsme však za vámi hlavně proto, že připravujete něco, co může mít svůj život a může být zahájeno téměř okamžitě...

Cenným pomocníkem cvičitelů by se mohly stát pony-games, týmové bezkontaktní hry oblíbené v mnoha zemích, které jsou skutečně parádní „poníkovskou“ disciplínou.

Její podstata spočívá v osvojení klíčových dovedností nezbytných pro všechny disciplíny jezdeckého sportu, mezi něž patří kontrola směru a rychlosti, rovnováha či jistota v sedle. Jsou postaveny na třech základních pilířích: vztahu dítěte a ponyho, socializaci díky spolupráci v týmu a samostatnosti vycházející z nutnosti rychlého rozhodování při hře. Podobné aktivity jsou pořádány s větší či menší pravidelností různými subjekty již řadu let, ale zde se nyní nabízí propracovaný soubor, který systematicky doplňuje proces vzdělávání jezdců. Děti se při pony-games baví i učí zároveň... a o to nám přeci jde.

Ale není to jen pro děti, které se učí? Viděla jsem i „Poháry národů“ v těchto hrách.

Člověk je dítětem jen krátce, a tak by byla škoda ochuzovat jej o čas her, jenž je pro něj zcela přirozený. Pony-games nám dávají možnost usnadnit přechod z dětského světa do „dospělácké“ reality, možnost vyzkoušet si atmosféru soutěžního klání a při tom zároveň zůstat v bezpečí skupiny. Pro začínající jezdce slouží jako veliký motivační motor. Hry nemají stanovenou spodní věkovou hranici, takže ideální jsou pro malé děti, které ještě nezvládnou absolvovat celý parkur či drezurní úlohu. Rozhodně však nejsou ur-

čeny pouze jim. Často totiž poskytují i určitou relaxaci či kompenzaci dětem, které již „oficiálně“ závodí a které oceňují menší tlak na výkon a větší zábavu než v individuálních soutěžích. A důkazem, že tyto hry opravdu hned tak neomrzí, jsou světové šampionáty pořádané na všech kontinentech.

Jaké jsou tedy vaše kroky v této oblasti?

Máme již hotové překlady pravidel těchto her, pro začátek počítáme s osmi hrami z celkových 32, a domluvili jsme se, že v roce 2015 začneme s uspořádáním prvních pony-games. Doufáme, že se po uveřejnění těchto informací přihlásí řada dalších cvičitelů, trenérů a pořadatelů, kteří mají s námi stejné přesvědčení a rádi by byli nápomocni naší iniciativě. Odměnou jim bude sice zatím „jen“ dětská radost, která je penězi k nezaplacení. Ale časem se jistě tato vynaložená energie vrátí v podobě zvýšení jezdecké úrovně na všech stupních. Tak, jak tomu je v jezdecky vyspělých zemích, které moc dobře vědí, proč se mládeži již v raném věku intenzivně věnují.

Prozradíte nám, kam se mají případní zájemci obrátit?

Lze posílat emaily na ponygames@email.cz. Ráda zájemcům poskytnu pravidla pony-games, seznam potřebného vybavení, eventuálně pomohu s uváděním soutěží do praxe. A samozřejmě uvítám nabídky pomoci se vším, co by se kolem této iniciativy mělo ještě vyřešit.

Pony games podporují týmového ducha.

V roce 2015 začnou první Pony games:

- Mělník**
– 4. dubna, 1. a 30. května, 4. července, 1. srpna a 5. září
- Martinice**
– 19. dubna a 8. srpna
- Bělčice**
– 27. června
- Tachov**
– 16. května